

Sygn. akt II CZ 86/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi J. G. i A. G.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego z 27 października 2011r.

w sprawie z powództwa C.-P. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
przeciwko J. G. i A. o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 28 stycznia 2015 r.,
zażalenia skarżących J. G. i A.G.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 3 marca 2014 r.,

1. oddala zażalenie,

**2. przyznaje adwokat J. N. – M. od Skarbu Państwa (Sądu
Apelacyjnego) kwotę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta zł)
powiększoną o podatek od towarów i usług w stawce należnej od
czynności tego rodzaju tytułem nieopłaconej pomocy prawnej
udzielonej skarżącym z urzędu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 marca 2014 r. Sąd Apelacyjny odrzucił na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. skargę o wznowienie postępowania wniesioną przez pozwanych J. i A. G. stwierdzając, że opierała się ona m. in. na podstawie z art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c., uzasadnianej wykryciem przez powodów, że aneks do umowy, stanowiący dowód w sprawie był sfalszowany. W tym zakresie była jednak spóźniona, a jednocześnie niezasadna, ponieważ pozwani powzięli wątpliwości co do prawdziwości podpisu pod aneksem jeszcze przed zakończeniem postępowania w sprawie o zapłatę i mogli je zgłosić w toku postępowania, tym bardziej, że złożyli doniesienie do prokuratury. Sąd uznał skargę w tej części za spóźnioną także w wypadku liczenia terminu do jej wniesienia od dnia zapoznania się przez pozwanych z postanowieniem o umorzeniu postępowania karnego. O prawomocnym zakończeniu tego postępowania pozwani dowiedzieli się 24 czerwca 2013 r., a skargę złożyli dopiero 28 października 2013 r., to znaczy po upływie trzymiesięcznego terminu z art. 407 § 1 k.p.c. Drugą podstawą skargi jest twierdzenie o składaniu przez dwóch świadków fałszywych zeznań. O tym fakcie pozwani dowiedzieli się 27 lipca 2011 r., po udostępnieniu im przez prokuraturę akt postępowania karnego, mogli więc powołać się na te fakty w sądzie w toku pierwotnego postępowania, które trwało do 27 października 2011 r. Sąd zwrócił też uwagę, że skorzystać z obydwu podstaw wznowienia pozwani mogliby jedynie, gdyby czyny zostały ustalone prawomocnym wyrokiem skazującym, albo gdyby wykazali, czego wymaga art. 404 k.p.c., że postępowanie karne nie może być wszczęte lub że zostało umorzone z innej przyczyny niż brak dowodów, tego jednak również nie uczynili. Postępowania w sprawach o składanie fałszywych zeznań zostały umorzone - jedno z powodu niewyczerpania ustawowych znamion czynu, a drugie - z braku dowodów. Również co do zarzutu popełnienia przestępstwa podrobienia podpisu na aneksie do umowy Sąd stwierdził, że nie został dostarczony wyrok skazujący, który uznał za konieczną przesłankę zgłoszenia podstawy wznowieniowej z art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. Postępowanie w tej sprawie umorzono z powodu niewykrycia sprawcy. Pozostałe zarzuty skarżących, którzy kwestionowali prawidłowość rozstrzygnięcia sprawy, Sąd Apelacyjny uznał za niemieszczące się w żadnej podstawie.

Pozwani wnieśli zażalenie na to postanowienie, domagając się jego uchylenia i przyjęcia skargi o wznowienie postępowania jako złożonej w terminie; ewentualnie o przywrócenie terminu do jej złożenia. Zarzucili naruszenie art. 410 § 1 i 2, art. 407 § 1 k.p.c. i art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i podstawowych Wolności (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) oraz art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący zakwestionowali prawidłowość poglądu Sądu Apelacyjnego, że skargę złożyli po terminie. Podnieśli, że Sąd nie określił, od kiedy należało liczyć termin, ponieważ nie ustalił dokładnie, na jakiej podstawie oparta została skarga, ani też kiedy pozwani uzyskali odpowiednio skonkretyzowane informacje o okolicznościach wypełniających te podstawy. Zaprzeczyli, aby wystarczającą wiedzę uzyskali z postanowienia o umorzeniu postępowania karnego w sprawie o podrobienie podpisu w aneksie, bo nie znając przepisów prawa karnego nie zrozumieli jego treści, odwołując się jedynie do przepisów. Ponadto zaś pozwani uważali, że powinni przedłożyć wyrok skazujący i dlatego starali się kontynuować postępowanie karne.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania opartej na podstawie uzyskanie wyroku za pomocą przestępstwa (art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c.), wynikający z art. 407 § 1 k.p.c. liczy się od dnia, w którym uprawniony dowiedział się o prawomocnym wyroku skazującym lub orzeczeniu umarzającym postępowanie karne. Natomiast jeżeli skarga o wznowienie postępowania oparta jest na podstawie z art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c., dominuje pogląd, że nie jest konieczne uzyskanie prawomocnego wyroku skazującego (por. wyrok z dnia 14 lipca 2010 r., V CSK 28/10, nie publ.), wobec czego termin do wniesienia skargi nie wiąże się z dowiedzeniem się o wyroku skazującym, lecz o fakcie przerobienia lub podrobienia dokumentu. Jednak zauważyć należy, że Sąd Apelacyjny, wbrew zarzutom skarżących, rozważył początek biegu terminu przy założeniu obydwu wariantów wykładni, i wskazał, że o podrobieniu podpisu pozwani dowiedzieli się jeszcze w trakcie trwania postępowania, którego wznowienia się domagają, co skłoniło ich zresztą do

zawiadomienia prokuratury, zaś o prawomocnym umorzeniu postępowania karnego zainicjowanego tym zawiadomieniem, w sprawie o popełnienie przestępstwa z art. 270 k.k. - w dniu 24 czerwca 2013 r. W tych okolicznościach trudno zgodzić się z twierdzeniem, że pozwani nie wiedzieli czego umorzone postępowanie dotyczy.

Niezależnie więc od przyjętego kierunku wykładni skarga oparta na podstawie z art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. była spóźniona.

Co do drugiej podstawy - wywiedzionej z art. 403 § 1 pkt. 2 k.p.c. i uzasadnianej złożeniem przez świadków fałszywych zeznań, skarżący nie podnieśli w zażaleniu żadnych zarzutów. Więc ogólnie tylko należy stwierdzić, że z przedstawionych przez pozwanych dokumentów wynika, iż postępowania karne przeciwko osobom, które zdaniem skarżących złożyły fałszywe zeznania, zostały umorzone we wrześniu 2011 r., wobec czego dokumenty te nie mogą stanowić dowodu potwierdzającego zachowanie terminu trzymiesięcznego do wniesienia skargi o wznowienie postępowania w dniu w 28 października 2013 r.

Z przytoczonych względów zażalenie pozwanych podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c. Ich wniosek o wznowienie postępowania, zgłoszony w postępowaniu zażaleniowym nie podlega rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy.

Koszty pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu zostały przyznane na podstawie § 2, § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst Dz.U. z 2013 r., poz. 461).